

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor - för fredliga konfliktlösningar
information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Nummer 1-2011

Karin Jonegård och Nawal al-Sadaawi på konferens i Kairo, som handlade om kvinnors rättigheter. December 2010.

Kvinnor för Fred, som bildades 1978, arbetar för fred på kvinnors villkor. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

Kvinnor för Fred är medlem i många nationella och internationella freds-, kvinno- och solidaritetsorganisationer och ingår i ett nätverk med internationella förgreningar.

Kvinnor för Fred kräver stopp för kärnvapen och kärnvapenprov, kämpar mot militärrustning och vapenspridning, kräver stopp för vapenproduktion och vapenexport och en omställning från militär till civil produktion.

Kvinnor för Fred arbetar för kvinnors medverkan i konflikthandling, för mänskliga rättigheter för barn, kvinnor och män, för ökat inflytande för FN och OSSE i alla fredsprocesser och för en framtida fredskultur.

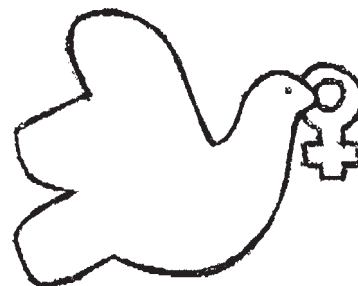
Medlemsavgift 170 kr/år i Riksorganisationen + en mindre avgift på platser med lokalgrupper.
Famijmedlem /studerande 50 kr/år
Stödmedlem 100 kr/år
inklusive KFFs tidning

Kvinnor för Fred
Hammarby Allé 93
120 63 Stockholm
Mobil: 076/117 97 27
Postgiro: 439 12 25-2

Redaktion: Breda gatan 6
115 21 Stockholm
tel/fax: 08/667 97 27
E-post: kff@telia.com
www.kvinnorforfred.se

INNEHÅLL

Systerskap och sekularism överst på agendan i Kairo.....	4-5
Expertutbyte med Irak/Kurdistan om Kvinnors Rätt till Reproduktiv Hälsa.....	6
Nya vägar för en kärnvapenfri värld.....	7
Fiskeindustrierna samarbetar för nytt avtal.....	7
Vad hade Martin Luther King gjort mot dagens orättvisor?.....	8-11
Brevet till farmor.....	12
Duschmysteriet.....	13
Internationella kvinnodagen 8 mars.....	14
Fredsmarsch med buss "I Gandhis fotspår".....	15
Måndagsspatsergång Koblenz.....	16
Vad skapar fundamentalism?.....	17
Ship to Gaza.....	17
Fredsorganisationer har en angelägen funktion.....	18
Människans, djurens och livets värde.....	18
SAMLA, Kvinnor för Freds styrgrupp.....	19
Kontaktkvinnor.....	19

GLAD VISA

*Det är så roligt
när det är soligt.
Man vill ju skratta
och gärna kratta.*

*Och blir vi flera
kan vi plantera
och mycke mera.*

*Vi rensar då
när himlen lyser
så härligt blå.*

*Vår glada visa
den vill vi prisa.
Det är så roligt
när det är soligt.*

Inga Åbom, Höör

Tidningen Kvinnor för Fred

Utkommer med 4 nummer/år
Ansvarig utgivare SAMLA
KFFs styrgrupp

Varje författare ansvarar själv
för sin artikel.
För icke beställt material
ansvaras inte.

Omslagsbild: Karin Jonegård
och Nawal al-Sadaawi på Kairo-
konferensen i dec 2010

Foto: Maria Hagberg

Teckningar: Helga Henschen

Tryckeri:
Norra Skånes Offset

Kära fredsvänner!

Våren är här, vilket känns underbart! Efter en rekordlång vinter börjar snön smälta, fåglarna kvittra och solen titta fram.

I det här numret får vi bland annat möta Martin Smedjeback som vigt sitt liv åt att arbeta för ickevåld och mot krig och förtryck av både människor och djur. På sidorna 8-11 berättar han om livet i fängelse efter domen mot civil olydnad, sitt ickevåldskollektiv och sin beundran för Martin Luther King.

Vi får även glimtar från ockupationens vardag i Palestina, där situationen tyvärr bara blir sämre hela tiden och omvärldens påtryckningar allt för ofta lyser med sin frånvaro. Maria Bergom Larsson är just nu i byn Jayyous på norra Västbanken som följeslagare och berättar lite om vad hon upplever.

Karin Jonegård och Maria Hagberg skriver om lyckade seminarier och konferenser där Kvinnor för Fred både deltagit och varit medarrangörer, kring kvinnors rättigheter, en som hölls i Kairo och en i Stockholm.

I skrivande stund förskräcks världen över det fruktansvärda som precis hänt i Japan. Jag känner mig stolt att tillhöra en organisation som arbetar mot kärnkraft.

Människor och organisationer som arbetar för en mer hållbar utveckling och hållbar fred behövs mer än någonsin. I det arbetet behöver vi alla vara lyhörda, öppna och flexibla. Världen förändras, liksom metoderna för att nå ut till människor. Mer och mer av dagens lobby – och fredsarbete sker idag via nätet. De sociala medierna har blivit platsen där många syns och hörs.

Vad kan vara nästa steg för Kvinnor för Fred att nå ut till nya målgrupper? Att blogga och twittra på sociala medier? Hitta nya vägar att inspirera människor till en mer solidarisk livsstil? Öppna upp för samtalskvällar över organisationsgränser och på nya arenor? Ge ut publikationer?

Ja, listan på förslag och tankar kan göras lång på hur vi kan utveckla våra kanaler ut till allmänheten, för att fortsätta kunna vara en organisation i utveckling.

Hoppas vi ses på årsmötet där vi kan tala vidare om framtiden!

Anne Casparsson

*Kvinnor
för fred*

Systemskap och sekularism överst på Kairo-konferensens agenda.

In i det sista skedde förändringarna inför Kairo-konferensen; för det handlade trots allt om kvinnors rättigheter och vikten av sekularism. Lokaler fick bytas på grund av ämnets känsliga natur; talare fick bytas ut på grund av att de inte fick utresetillstånd och för första gången fick en av Mellanösterns största feminister en konferens tillägnad sig i sitt eget hemland.

- Jag grät i denna morgonen, men inte av sorg utan glädje. Detta är första gången jag fått en konferens tillägnad mig i mitt eget land, inledde Nawal al-Sadaawi konferensen. Hon är en av Mellanösterns mest kända feminist men har, under de decennier hon varit aktiv, behandlats som person non grata i sitt hemland Egypten. Nawal är en flitigt anlita föreläsare världen över och ses som en ikon av många. Hon har bland annat suttit i fängelse under Sadat-regimen för sina åsikter och har jobbat sedan många år tillbaka för kvinnors rättigheter som exempelvis mot kvinnlig könsstympning, vilket är vanligt förekommande i Egypten.

Flera kvinnor och män som deltog i konferensen, både talar och deltagare, vittnade om den betydelse Nawal har haft i deras liv och vilket källa till inspiration hon är för dem i deras kamp för mänskliga rättigheter; speciellt för många män och kvinnor i Mellanöstern. Trots att hon är drygt 80 år har hon fortfarande bokklubb en gång i månaden i sitt hem dit studenter kommer och diskuterar vikten av sekularism och kvinnors rättigheter i form av bland annat att bestämma över sin egen reproduktionsförmåga. Kairo-konferensen lockade ett hundratal kvinnor och män från hela världen när den ägde rum mellan den 16-18 december förra året. Under tecknad deltog som representant för Kvinnor för Fred, men Kvinnor för Fred hade också andra medlemmar där i form av Kit Larsen-Hughes, som representerade Nätverket mot hedersrelaterat våld, och Maria Hagberg som deltog som representant för EFI

EFI-Europa. Fr.v. Colette, Souad, Lilian (ordf. EFI) och Mirjana deltog i konferensen.

Sverige. Maria var också en av talarna och diskussionsledare/panelordförande för en av paneldiskussionerna.

Kvinnors rättigheter

Konferensen hölls en lokal i anslutning till Operan i centrala Kairo och arrangörer var *Arab Women's Solidarity Association (AWSA)* Egypten, *European Feminist Initiative Network (IFE-EFI)* Europa, *Organisation for Women's Freedom in Iraq (OWFI)* Irak, *Women's International League for Peace and Freedom (WILPF)* med flera. Temat för konferensen var att "bygga en värld av solidaritet, fred och jämlikhet"; genom att öka medvetenheten och de väsentliga länkarna som existerar mellan kampen mot neo-liberalism och försvaret av en sekulär kultur, mellan kampen mot patriarkatet och militarism och försvarandet av kvinnors rätt till fullt medborgarskap och deras rätt över sina kroppar och liv".

Kvinnors rätt till sina egna kroppar och fullt medborgarskap är något som är alltid aktuellt i alla samhällen, men speciellt för kvinnor i exempelvis Mellanöstern. Dessa kämpar för rätten att kunna utbilda sig, att själv välja att gifta sig eller inte men också med vem, kunna vara ekonomisk

oberoende, välja om man vill ha barn eller inte. Flera av talarna vittnade om hur de tvingats fly undan arrangerade äktenskap och hur tufft det är för kvinnor att lämna våldssituationer i hemmen. Problemet är att många kvinnor är totalt ekonomiskt beroende av männen i deras familjer; sin make, bröder och fäder. Detta gör att de ofta får stanna kvar i hemmet även om blir sexuellt utnyttjade eller miss-handlade av männen i sina familjer. Lämna kvinnorna sina familjer så står de utan beskydd och ekonomiska möjligheter att skapa sig en framtid samt därtill riskerar repressalier som i värsta fall slutar med deras egen död.

Ökande trafficking

Karim Naghizadeh, från Sverige med iranska rötter, vittnade om att de förekommer även tvångsäktenskap i Sverige med myndigheternas goda minne. Man är helt enkelt inte medveten om problematiken, vilket utnyttjas av dem som inte respekterar sina barns rättigheter utan väljer att gifta bort dem i ung ålder. Det finns med andra ord kryphål även i det svenska systemet, vilket en del religiösa grupper utnyttjar.

Flera av deltagarna på konferensen vittnade också om den ökade traf-

ficking i Mellanöstern regionen som en konsekvens av USA:s invasion av Irak. Rihab Kassatly Bagnole, från USA, berättade att om när hon gick ut i Damaskus nöjeskvarter vid ett besök i sitt forna hemland Syrien. I samma stad, som hon under sin ungdom varit ute på diskotek och barer med sina vänner, fanns det i dag knappt några av dessa uteställen kvar. De ställen Rihab kom till bestod inte av vanliga ungdomar som på hennes tid, utan av äldre män med unga flickor som dansade utmanade på scenen. Dessa flickor fick pengar kastade över sig och det var tydligt att man gjorde upp möten för männen och flickorna till senare på kvällen. Flera av dessa var runt 16-års åldern och kom från Irak; en del sålda av sina familjer, andra hade flytt från krig och risken att bli mördade på grund av heder.

Denna backlash för kvinnor, som på 70-talet i många av dessa länder kunde gå ut på kvällarna och hade större möjligheter till både ekonomisk oberoende samt utbildning än i dag, vittnade många kvinnor om. Exempelvis Asha Elkarib från Sudan berättade om hur man fram till 1989, det vill säga då makten övertogs av militären och islamister, utbildade kvinnor till domare i Sudan. Efter maktövertagandet så får inte kvinnor utbildas till domare för religiösa ledare. Detta har inneburit att det förvisso finns utbildade kvinnliga domare

men inga efter 1989. Asha berättade också om hur kvinnor riskerar att på öppen gata misshandlas godtyckligt av sudanesisk polis på Khartoums gator om kvinnorna inte följer existerande klädkod, vilket innebär att de ska täcka sin kropp bland annat med slöja. De riskerar även att få offentliga piskstraff utdelade.

Sharia del av lagen

Houzan Mahmoud, irak-kurdiska och numer bosatt i England, pratade också om den ökade trafficksituationen efter USA:s invasion av Irak. Denna sker både inom landet och till närliggande länder. Hon påpekade också hur Sharia har blivit en del av den nationella lagen och även i den autonoma kurdiska delen så har Sharia på olika sätt vävts in i det regionala regelverket. Sevdije Ahmeti, från Kosovo, berättade också om den trafficksituationen och utbredda prostitutionen som finns i landet efter kriget under 1990-talet. Sevdije påpekade också att alla de religiösa samfundet på Balkan nyligen hade enats kring att fördöma abort; samma samfund som under de etniska resningarna på 1990-talet inte kunde enas mot folkorden.

Starka kvinnor

Mellanösterns kvinnohistoria består dock inte av passiva kvinnor utan starka kvinnor som kämpat för sina rättigheter, vilket de började få gehör för under 1970-talet, men till

följd av den islamisering som skett av regionen så har deras rättigheter tvingats att stå tillbaka. Professorn Miriam Cooke, från USA, berättade om en av alla de starka kvinnor som redan från 1900-talets början har utmanat de religiösa krafterna. Kvinnan ifråga levde i början av 1900-talet i Libanon och utmanade konstant religiösa grupperna med sina skrifter under flera decennier.

Vikten av sekularism, avmilitarisering, demokratisering och mänskliga rättigheter återkom många gånger som en motvikt mot den ökade militariseringen och religiösa fundamentalismen som ökat i alla världens hörn den senaste tiden. Därtill ett jämlikt system där vi lär av varandra och möts som jämlika i våra idéer och kunskapsutbyten, men också vikten att stötta varandra och solidaritet över gränserna. Detta behövs mellan alla länder men framför allt i Mellanöstern, som är en region som präglas av många auktoritära regimer och ockuperade områden. Detta märktes av i och med att många kvinnor inte kunde komma på grund av att de blev nekade utresettillstånd i sista sekund i och med att de bor i ockuperade områden eller är statslösa.

Hyllning till Nawal al-Sadaawi

Ett resultat av konferensen var också den deklaration som beslutades att ta kring kvinnors situation i Sudan samt den deklaration som togs och skickades till FN om kvinnors deltagande i beslutade församlingar, vikten av en sekulär lagstiftning, att FN jobbar mot det våld som kvinnor utsätts för i sitt dagliga liv - både i fred och konflikt, men även att ockupationen av de palestinska områdena måste upphöra med mera.

Konferensen avslutades med en hyllningstribut till Nawal al-Sadaawi och sånger i systerskap om styrkan att fortsätta arbeta hand i hand med varandra.

*Karin Jonegård
Text och foto*

Egyptens framtid är flickorna.

Expertutbyte med Irak/Kurdistan om Kvinnors Rätt till Reproduktiv Hälsa

Hösten 2008 höll Kvinnor för Fred och Amez organisation i Suleymania i Kurdistan uppskattade workshops på temat kvinnors organisering och kom då ofrånkomligt in på temat "myten om mödomshinnan".

I Irak/Kurdistan kan det faktum att man inte blöder på bröllopsnatten innebära liv eller död för en ung flicka. Hedersrelaterat våld, som det handlar om, har som syfte att kontrollera kvinnans sexualitet samt heteronormativitet.

Välbesökta seminarier

Vintern 2010 mötte undertecknad Amira Hassan åklagare som deltog i workshops. Hon bad mig bjuda med den expert som forskat på detta och som jag omnämmt, Birgitta Essén, så skulle hon bjuda in en lokal expert Dr Barzan, rättsläkare. När jag kom hem sökte jag bidrag tillsammans med Awaz Daleni för ett expertutbyte som beviljades av Ungdomsstyrelsen-Kvinnors organisering.

Vi åkte ner sommaren 2010 för att förbereda seminarier tillsammans med lokala organisationer som var Amez

Suleymania, Rewan i Suleymania och KHRW, Kurdish

Human Right Watch, i Erbil/Hewler. I november åkte vi tillbaka och genomförde tre seminarier i Suleymania (Rewan ansvarig tillsammans med Amez), i Erbil/Hewler (KHRW ansvarig) och Halabja som anordnades av KDP kvinnoförbund genom Awaz Daleni. Seminarierna var mycket uppskattade och fortsättning på fler orter efterfrågades liksom uppföljning och fördjupning. I Erbil deltog parlamentsledamöter framför allt kvinnor, samt EU observatörer.

Uppföljning i Sverige

I januari 2011 hade vi uppföljning i Sverige på riksdagen och ABF i Stockholm. Arrangör var Kvinnor för fred. Amira Hassan, åklagare och rådgivare i kvinnofrågor åt Kurdistans statsminister Dr Barham deltog liksom Gelas Mohammed Ali och Awaz Daleni från Amez organisation i Suleymania.

Även det två uppskattade seminarier, ett på Riksdagen där Carina Ohlsson, riksdagsledamot och ordförande i SKR, var moderator

och riksdagsledamöterna Carina Hägg och Amineh Kakabaveh inledde och avslutade. På ABF dagen efter var Gertrud Åström ordförande i Sveriges Kvinnolobby moderator. Båda seminarierna var välbesökta.

Protestbrev

Seminarier i riksdagen utmynnade i ett protestbrev till kurdiska regeringen som stöd till kvinnorättsaktivister i Irak/Kurdistan och brevet kommer att publiceras. Vi hann även med ett studiebesök på Alla Kvinnors Hus som våra gäster bett om. Tack alla som gjort detta projekt möjligt.

*Text: Maria Hagberg, projektledare
Foto: Karin Jonegård*

Seminarium på ABF med Gelas Mohammed Ali, Amira Hassan och Awaz Daleni och Gertrud Åström, moderator.

Nya vägar för en kärnvapenfri värld

Trots omvälvande förändringar i världen har den svenska regeringen under senare år tydligt tagit för givet att USA, NATO och ett militariserat EU ska betraktas som de självklara ledarna för den globala utvecklingen.

Utrikespolitiken har anpassats därefter i lyhörd följsamhet inför stormakten USA, Nato och kärnvapenmakterna inom EU. USA:s bombövningar i Norrbotten i september i år är ett talande exempel. Detta har märkts tydligt i regeringens ställning till kärnvapnen. Visserligen sås det i utrikesdeklarationen i februari i år att målet är en kärnvapenfri värld, men i praktiken har regeringen en likhet med de ledande kärnvapenmakterna huvudsakligen arbetat mot spridning av kärnvapnen, inte för en reell nedrustning.

Under FN-konferensen om kärnvapen i maj i år i New York krävde en stor majoritet av de deltagande staterna ett FN-förbud mot kärnvapen. De fick stöd av Norge, Österrike och Schweiz, inte av Sverige. Men i en konferens med högst odemokratiska procedurer och beslut som togs i konsensus låg makten hos kärnvapenmakterna och förslaget nonchalerades. Det nämndes inte ens i det svaga slutdokumentet.

I en artikel med rubriken "Sverige- landet som förlorade sin röst" kritiserar Petra Tötterman Andorff (IKFF) den svenska hållningen. "Det finns ingen ursäkt för varför Sverige backar och inte vågar sätta nedrustningen framför behovet av att hålla sig väl med kärnvapenmakterna", skriver hon (newsmill 2010-06-21).

2010 fick vi en ny regering. Må vi i fredsföreningarna göra allt vi kan för att skapa en opinion som tvingar den nya regeringen att aktivt arbeta för nedrustning av kärnvapnen.

Vid FN:s 40-årsjubileum 1985 föreslog Olof Palme att kärnvapnen borde olagligförklaras. Det var ett framsynt förslag. Nu 25 år senare är det högst aktuellt.

Ikke-spridningsavtalet var en framgång när det 1970 samlade medlemmarna till beslut om ikke-spridning och nedrustning av kärnvapnen. Men nu är det dags att inse att det fungerar dåligt. Nya generationer av kärnvapen utvecklas av medlemsstater och ikke-spridningsavtalet används synnerligen nyckfullt. Misstanken om kärnvapeninnehav användes 2003 som motiv för att starta Irakkriget med förödande konsekvenser för människor, samhälle och livsmiljö generationer framåt. Misstanken om kärnvapenuppbyggnad leder i dag till hot om sanktioner mot Iran samtidigt som man blundar för Israels kärnvapenarsenal eller den illegala spridningen av USA:s kärnvapen på europeisk mark.

Det är uppenbart att ikke-spridningsavtalet inte är det redskap för nedrustning som man en gång hoppades. I 40 år har man förhandlat utan att nå målet - ett stopp för kärnvapnen. Vi kan inte vänta 40 år till !

Nu måste arbetet för en kärnvapenfri värld söka nya vägar. Det är dags för ett FN-förbud mot kärnvapen.

Tidigare FN-beslut mot biologiska vapen (1972), kemiska vapen (1993), mot personminor (1997) och senast mot klusterbomber (2008) kan stå som mönster. Vi deltog i kampen mot klustervapnen.

Låt oss göra en intensiv satsning för ett FN-förbud mot kärnvapen!

Karin Dahl
Kvinnor för Fred-Uppsala

Västsahara: Fiskeindustrierna samarbetar för nytt avtal

Medan de västsahariska kustfiskarna nekas fiskelicenser för sina små båtar går nu den spanska och marockanska storskaliga fiskeindustrin samman för att pressa EU att teckna ett nytt fiskeavtal med samma folkrättsvidriga villkor som det nuvarande (se artikel i spanska ABC).

Det är extra pinsamt eftersom Spanien, som den tidigare kolonialmakten, ännu har ett särskilt ansvar för att stödja avkoloniseringsprocessen. Polisens ingripande mot fiskarna i Boujdour gör situationen tydlig – det handlar om en traditionell kolonial konflikt!

Nästa frågor på agendan i vår – MR och åtgärder mot den illegala handeln

Fortfarande fångas aktivister nästan dagligen. Dahane och hans kollegor väntar i usla förhållanden på en rättvis rättegång, i stället för de farsartade föreställningar som de utsatts för. Vi behöver reagera på de fall vi får information om, t ex via de svenska observatörerna vid rättegångar. Men också försöka ändra reglerna. Under februari-mars följer vi upp skandalen med det stormade lägre genom att upprepa fjolårets brevkampanj till Säkerhetsrådet om att utöka MINURSOs mandat med att också innefatta övervakning av MR-situationen. Där hoppas vi att både enskilda och organisationer deltar med brev och andra kontakter.

Båtar med stulen fosfat fortsätter att tuffa in även i Östersjön. Tomater från Dakhla dyker fortfarande upp i svenska butiker, och förmodligen andra grönsaker vi ännu inte fått korn på. Jordbruksavtalet med Marocko är också uppe för omförhandling. Det kommer att medföra ökad import från Västsahara, om det inte modifieras

Få med fler i arbetet ...!

Det kommer ständigt nya aktivister som vill delta på olika sätt. Men vi behöver bli ännu fler som talar om Västsahara. Fler organisationer som skriver på Aktionens plattform. Och ordna gärna fler informationsmöten. "Annonsera" gratis (och god tid) på Aktionens kalender: www.vastsaharaaktion.se.

*Kvinnor
för fred*

Vad hade Martin Luther King gjort mot dagens orättvisor?

21 år gammal åkte jag till USA för att jobba som au pair. Väl på plats flyttade jag in hos en rik familj i New Jersey för att under ett år ta hand om deras barn. I denna familj med två vuxna och tre barn hade de fyra bilar och sju TV-apparater.

De hade ett materiellt överflöd men brist på kärlek. Elaka ord om varandra utdelades ofta i familjen, väldigt sällan ömhetsbetygelser. "Vi måste snabbt börja gå från ett tingorienterat samhälle till ett personorienterat samhälle" sa Martin Luther King i ett tal. "När maskiner och datorer, vinstmotiv och äganderättigheter, anses vara viktigare än människor då kan vi inte övervinna de tre enorma problemen: rasism, materialism och militarism."

Denna familj passade väl in i det tingorienterade samhället, där tid och energi lades på arbete och prylar men så lite på att skapa varma relationer eller engagemang för samhället.

Efter jag tagit hand om barn i ett år ville jag se mig runt i USA så jag bokade en bussresa från New York till Los Angeles. En av anhalterna var Atlanta. Denna stad har två stora turistattraktioner: Coca Colas högkvarter och Martin Luther King Centret – både drycken och ickevårdskämpen föddes i denna stad. Då lockade den sockrade läskedrycken betydligt mer än Martin Luther King. På den tiden var jag nästan helt ointresserad av politik och ickevåld. Coca Cola var både kändare och sötare OCH man fick dricka så mycket läsk man ville bara man betalade en inträdesavgift. Så kanske jag kan förlåtas för att jag prioriterade Cola framför King den gången.

Jag kom tillbaks till Atlanta 2007. Vid det tillfället återbesökte jag Kings födelsehem som en sann pilgrim. Det blev inte någon Coca Cola för mig den gången. Martin Luther King gick tragiskt nog en alltför tidig död tillmötes. När han mördades 1968 hade han endast uppnått en ålder av 39 år. Vad skulle han ha tänkt och tyckt om han fortfarande varit vid liv idag? Den 15 januari, skulle han ha fyllt 82 år.

Om King hade levt idag hade han naturligtvis deltagit i sorgen över vansinnesdådet vi såg i Arizona den 8 januari då en 22-årig man sköt kongressledamoten Gabrielle Giffords och flera andra på ett politiskt möte. Fyra dagar efter den tragiska händelsen höll President Barack Obama ett tal: "Vi kan inte och kommer inte att vara passiva i åsynen av sådant våld. Vi borde vara villiga att utmana gamla sanningar för att minska risken för våld i framtiden." /.../ "Vår uppgift, genom att arbeta tillsammans, är att kontinuerligt utvidga vår omsorgscirkel så att vi kan lämna över den amerikanska drömmen i arv till kommande generationer."

Omsorgscirkeln vidgas

Jag blev glad av att Obama pratade om att utvidga vår omsorgscirkel. Att de vi bryr oss om ska bli fler och fler. För när våldet slår till och vi blir rädda, då minskar ofta vår omsorgscirkel. Vi fokuserar på nära och kära vi skulle kunna förlora och andra blir mindre viktiga.

Men vad kan vi göra mot extremt våld som terrorism? På nårdsdagen utsattes en koptisk ortodox kyrka i Alexandria för en terroristattack med 32 döda som följd. "Kärlek" svarade Biskop Thomas som tillhör den koptiska kyrkan i Egypten, på frågan hur man stoppar attacker av detta slag. "Det är verkligen svårt att älska din fiende i den här situationen. Det är en utmaning. Men människan har två val, antingen låtar hon sig omslutas av kärlek eller av fördömanden, ilska och hämnd" sa han i en intervju.

Bombningen gav upphov till våldsamma sammandrabbningar mellan kristna och muslimer i Egypten. Men andra muslimer i Alexandria svarade på terrorismen genom att ge sig ut till kyrkorna som ett ickevådligt skydd för de kristna. På det viset gjorde dem sig själva till måltavla för terrorn genom att potentiellt ses som förrädare av andra muslimer som vill bruka våld mot de kristna. Vid terrorattacken den 11 september 2001 i USA blev muslimer i många länder, inklusive Sverige, attackerade. Då ryckte på liknande sätt kristna ut

för att skydda moskéer och muslimer. Detta är exempel på att omsorgscirkeln faktiskt kan utökas, även när våldet och rädslan är som mest påtaglig. Detta inger hopp!

Terrorism är det lilla problemet

Men om King hade levt idag hade han nog uppmärksammat oss på att terrorism är ett litet problem i jämförelse med det våld som stater alltjämt utövar, inte minst Kings eget land, USA. Det senaste Irakkriget beräknas ha tagit omkring en halv miljon liv. Alla terroristattentat i världen när inte upp till ens en bråkdel av detta dödstal. 1967 under brinnande Vietnam-kriget sa Martin Luther King i sitt tal "Bortom Vietnam" att "USA:s regering är den största våldsutövaren i världen idag". "Det är fortfarande sant", skulle King ha sagt om han levt idag.

Barack Obama gick till val med löfte om fred, men har trots detta verkat för en stor ökning av truppena i Afghanistan. Wikileaks har avslöjat hur NATO-trupper har dödat hundratals civila utan att rapportera om det och hur specialtrupper har utfört dolda avrättningar under Obamas ledning. USA:s militära budget är större än den var när George W. Bush var president och fortfarande har USA hundratals militära baser runt om i världen. Varför går nationer i krig? Är det för att man tror att man kan bomba ett land till demokrati? För att ge människor mänskliga rättigheter? Det är detta som politikerna brukar säga till oss. Men det har ofta visat sig att man går i krig för att få kontroll över naturresurser som t.ex. olja. Andra skäl kan vara att man vill visa vem det är som bestämmer i världen.

Visa styrka

1983 invaderade den amerikanska militären den lilla ön Grenada. Man sa att det var för att skydda några amerikanska medicinstuderande, som egentligen aldrig befann sig i någon fara. I efterhand har det framkommit från en hög amerikansk tjänsteman att det verkliga skälet till invasionen var att visa att USA var en mäktig nation: "Vad tjänar det till med manövrer och styrkedemonstrationer om man aldrig använder styrkan?" sa tjänstemannen.

Under 2008 och 2009 utförde jag två qvrustningsaktioner. Vi var några inom nätverket Ofog om gick in på fabriker som tillverkade vapen ämnade för export. Jag oskadliggjorde granatgeväret Carl Gustaf genom att hamra och fila på dem. För dessa aktioner satt jag i fängelse förra och förförre sommaren.

En Karljohanssvamp som tatuering?

Jag var orolig innan jag satte min fot i fängelset. Jag hade ju sett på amerikanska fängelsefilmer. Där satte man sig i respekt genom att slå ner en medfånge. Och jag som i vuxen ålder aldrig varit i ett slagsmål. Hur skulle det gå? Lyckligtvis såg jag inte ett enda slagsmål under min fängelsetid. Men där fanns andra sätt att visa styrka på. Ett var att bygga muskler. En favoritsysselsättning hos många fångar är att gå till gymmet, och det är inte främst för att sätta sig på motionscykeln.

Ett annat sätt att sätta sig i respekt i fängelset är tatueringar. Jag har aldrig sett så många tatueringar som jag såg i fängelset. Någon hade orden "Fuck everyone" inristade i sin hud. En annan hade bilden av automatvapnet Kalasjnikov på överkroppen.

En tisdagsförmiddag gick jag på en gudstjänst i fängelsets kapell. Jag satte mig på en av pinnstolarna. En stor kille satt sig framför mig. "Ur-säktade mig, jag kanske skymmer sikten för dig" sa han. "Det är ingen fara" sa jag även om han hade en rygg bred som en lagårdsdörr. Hans nacke var tjock som på en tjur. På den stod det tatuert "El reino de satanas". "Vad betyder det som står på din nacke?" frågade jag. "Satans rike" viskade killen. "Jag passar väl bra in här i kyrkan" la han till och log mot mig.

"Ska inte du skaffa dig en tatuering?" frågade en kille en annan vid mitt bord i fängelsets matsal en dag. "Nej. Jo, kanske en Karljohan på bröstet" sa han och visade med händerna på kroppen hur den ska se ut och log mot mig. "Menar du inte granatgeväret Carl Gustaf?" frågade jag. "Jo, just det. En Carl Gustaf menade jag förstås" sa han lite generat. "Annars hade en Karljohan svamp varit fin som tatuering", sa jag.

Intagna använder muskler och tatueringar för att sätta sig i respekt på fängelsegårdar. Regeringar använder sina militära muskler i form av strids-

flygplan, arméer och kärnvapen för att sätta sig i respekt på den globala arenan.

Ismerna som motiv för våld ändras med tiden

Jag tror att Martin Luther King hade varit sorgsen över att vår statsledning inte är klokare år 2011. Världen har aldrig satsat så mycket på militär och vapen som idag, aldrig har klyftorna mellan rika och fattiga varit större. Att vi fortfarande använder militär makt för att sätta oss i respekt skulle King sett som ett tecken på att det fortfarande finns mycket kvar att göra i ickevåldsarbetet. Han hade påmint oss om att makthavarna under kalla kriget motiverade sina rekordstora militära satsningar med att kommunismen hotade oss alla. Och att makthavarna idag motiverar ännu större upprustningar med hotet om terrorismen. En ism har bytits ut mot en annan ism för att göra oss rädda och på så sätt motivera allt högre försvarsanslag.

Efter en volleybollmatch i fängelset i somras började jag prata med några medfångar om bankrån. "Om jag kommer in med en pistol och ska råna en bank och det är någon som ska spela hjälte och försöka stoppa mig. Ja, då får han skylla sig själv om han blir skjuten", sa en kille och formade sina fingrar som ett skjutvapen. "Men har du inte någon skuld i det hela? Det är ju ändå du som kommer in med vapnet och trycker på avtryckaren", frågade jag. "Nä, för om alla bara hade varit lugna och kassörskan skulle ha gett mig pengarna så skulle ingen ha blivit skadad" svarade han. "Men tänker du inte på att du skadar eller kanske dödar personen du skjuter?" frågade jag, uppriktigt nyfiket på svaret. "När jag drar på mig rånarluvan", sa han medan han drog på sig en osynlig luva, "då stänger jag av. Jag känner inget. Då är det bara uppgiften jag fokuserar på, att råna banken" svarade han.

Fett med krig

Alla mina medfångar uppfattade jag som hyggliga personer. Därför blev jag överraskad hur de kunde rättfärdiga denna typ av grovt våld. I julhelgen tittade jag på dokumentären Armadillo som handlar om danska soldater i Afghanistan. En dag kommer de i en eldstrid. "Fyra man med en enda handgranat" sa en dansk

soldat och log när de kom tillbaka till sin militärbas. "En taliban var träffad och försökte krypa därifrån. Då satte vi 30-40 skott i honom" berättade en annan. "Det var fett. Nu har vi varit i krig. Det känns bra att man har gjort något" sa en tredje.

Liksom bankrånaren rättfärdigar sitt våld så rättfärdigar soldaten sina beskjutningar på sitt sätt. Stater som invaderar andra stater motiverar sitt våld genom att berätta för sitt folk att man beskyddar dem från en hemsk fiende. Irakkriget motiverades av massförstörelsevapen som inte fanns. Oavsett motiv är resultatet det samma, nämligen döda människor och sönderslagna familjer.

King kommer ut mot kriget

Ett annat sätt Sverige bidrar till krig är genom att hyra ut Europas största militära övningsfält kallad NEAT, som sträcker sig från Luleå till Kiruna. Förra sommaren var USA:s militär där och övade på hur de mer effektivt ska kunna bomba i Afghanistan och Pakistan. Nätverket Ofog kommer att ha ett internationellt fredsläger vid övningsområdet i juli. Alla är välkomna! Se mer på hemsidan: www.warstartshere.com.

Idag är det få personer som skulle ha ett ont ord att säga om Martin Luther King. Han verkar upphöjd över all kritik. Så var det sannerligen inte under hans levnad. Och det var inte bara vita som var kritiska. Kritiken kom också från studenter inom medborgarrättsrörelsen. De tyckte ofta att King inte var tillräckligt radikal. Från de mer militanta lägren kunde man höra att ickevåld var överspelat och för svagt som motkraft mot rasismen. Malcolm X blev frontfiguren för dessa grupper. Han sa "Jag ser ingen amerikansk dröm. Jag ser bara en amerikansk mardröm". Den allra starkaste kritiken fick King när han tog ställning mot USA:s krig i Vietnam.

Länge hade han varit tyst i frågan om kriget. Han hade nog med att leda kampen för de svartas rättigheter i USA. Men en dag bläddrade han i en tidning med bilder av vietnamesiska barn som hade bombats och fått nappalms på sig. Han kände sig illamående över hur hans land kunde göra detta. Vid det ögonblicket bestämde han sig att han var tvungen att tala ut mot kriget. "Det finns en tid när

*Strider
för fred*

tystnad övergår i förräderi” sa han i talet ”Bortom Vietnam” som han höll i New York 1967. Domen blev hård. Från att ha varit en respekterad ledare fick han ta emot massiv kritik från praktiskt taget alla dagstidningar i landet. Men det värsta för King var att styrelsen i hans egen medborgarrättsrörelse öppet gick emot honom. De tyckte att det var ostrategiskt av honom att lägga sig i en sådan kontroversiell fråga när han borde ägna all kraft åt de svartas rättigheter. När King uppmärksammade ett grovt missförhållande kunde han inte se bort. Han kände sig tvungen att agera. Detta är en egenskap som fler borde ha, att drivas av sin moraliska övertygelse, även när det kostar på.

Vad skulle King gjort angående klimathotet?

För några år sedan tyckte Jonas Paulsson att snacket om klimathotet var trams och att livet gick ut på att tjäna och konsumera så mycket som möjligt. Men en februarikväll för snart tre år sedan satt Jonas hemma och ”slösurfade”. När han var inne på DN:s hemsida fastnade ögat på vinjetten till en artikelserie – Klimat-hotet – som handlade om konsekvenserna av den globala uppvärmningen. Jonas klickade på första artikeln och på nästa och på nästa. Liksom Martin Luther King hade sett bilderna på vietnamesiska barn i en krigszon såg nu Jonas klimathotet och kände att han inte kunde se bort. Han var tvungen att göra något.

”Människan har helt enkelt en fantastisk förmåga att förtränga hotfulla saker och ibland önskar jag att även jag var lite bättre på det” säger Jonas. Det första han gjorde var att sluta pensionsspara och istället skänka pengarna till Greenpeace. En betydligt bättre framtidsinvestering, enligt Jonas. Förra året när familjen skulle till Grekland valde han att stanna hemma, främst av klimatskäl. Han engagerar sig också i kampanjen ”Köttfri måndag” som strävar efter att fler och fler ska äta mer vegetariskt eftersom köttet är en av de största bidragande orsakerna till klimatkrisen.

Om King hade levt idag tror jag att han gått i främsta ledet under klimatdemonstrationen i Köpenhamn under 2009. Han hade där hållit ett inspirerande tal om mänsklighetens framtid. Då kanske han hade sagt: ”I april 1968 sa jag i ett tal: ”Vår överlevnad står på spel om vi inte

brottas med våra problem idag. Människor har i flera år nu pratat om krig och fred. Men nu är det inte längre möjligt att bara prata om det. Det är inte längre ett val mellan våld och ickevåld i denna värld; det är ickevåld eller ickeexistens.” Detta gäller ännu idag, fast klimathotet är nu det största hotet. Om vi inte gör en historisk omställning från ett tingorienterat samhälle till ett personorienterat och klimatsmart samhälle, så har vi snart ingen mänsklighet kvar. Nu krävs mer än ord. Nu krävs handling från ansvarstagande individer och grupper runt hela jordklotet i form av ändrad livsstil och ickevåldsliga aktioner”, tror jag att han hade sagt.

Skulle King varit vegan?

Om King hade levt idag tror jag att han varit vegan, att han alltså hade ätit något från djurriket: ej kött, mjölk eller ägg. ”Nej, det är inte möjligt”, kanske ni säger. ”Han som älskade sina biffar och kycklingfiléer så mycket.” Det gjorde han visserligen men han visade också att han hade ett öppet hjärta och var villig att ta in andra varelsers lidande och agera enligt hans övertygelse. En av hans söner, Dexter King är ordförande för King-centret i Atlanta. Han är också vegan och djurrättsengagerad. Han menar att vegetarianism är en logisk följd av ickevåldsfilosofin. ”Först visste inte min mamma vad hon skulle tro om mitt val att bli vegan, men sen blev hon själv vegan” sa Dexter King, om sin mamma Coretta King som var vegan de sista tio åren av sitt liv.

Annika Spalde – årets Kingpristagare

1998 satt jag i mitt studentrum i Lund och skrev på ett brev. Jag hade hört talas om en aktion där tre svenska fredsaktivister hade åkt till Storbritannien för att hamra på kärnavenubåtar. En av dem var Annika Spalde som jag aldrig hade träffat tidigare. Det var henne jag skrev brevet till, då hon satt i ett fängelse i England efter aktionen. I brevet förklarade jag att jag uppskattade hennes engagemang och mod, men att jag var skeptisk till metoden. Varför bryta mot lagen när man kan protestera på andra sätt? Är det verkligen demokratiskt att på eget bevåg trotsa lagen genom att hamra på vapen? Finns det inte andra sätt som är effektivare och mer etiska?

Nästan exakt tio år senare, i oktober

2008, låg jag i ett buskage i Eskilstuna utanför en av Sveriges största vapenfabriker, redo att ta mig in och hamra på granatgevär. Från att ha varit oengagerad och inte alls särskilt intresserad av politik var jag villig att bryta mot lagen. Annika var en ögonöppnare för mig. Hon hjälpte inte bara mig att se att det finns vapen som hotar otaliga liv på vår planet, men också att se behovet av aktivt motstånd, ibland olagligt sådant, för att vi ska skapa ett bättre samhälle. Idag tar hon emot Martin Luther King priset för hennes insatser för en bättre värld. Jag är stolt och glad över att få leva i samma kollektiv som henne.

King – en jultomte?

Om King hade levt idag är det risk för att han inte skulle blivit insläppt på eget Kingsdagsfirande. En av de största king-kännarna menar att man på King-firandet i USA har gjort om King till en leende jultomte som kommer med leksaker till barnen. King har genomgått en santaclausfication – en jultomtefiering. Man har gjort honom oförarglig och okontroversiell.

Idag ses Martin Luther King mer som en värtalig drömmare än en man som med konkret handling utmanade sin tids orättvisor. Men det var de många ickevåldsaktionerna och kampanjerna som producerade de positiva samhällsförändringarna. Han återkom ständigt och jämt till vikten av att gå till handling. I en predikan kallad ”Remaining awake through a great revolution“, sa han. Någonstans måste vi börja se att mänsklig utveckling inte rullar fram på hjul av oundviklighet. Den kommer genom outtröttliga försök och ihålligt arbete av hängivna individer, som är villiga att vara Guds medarbetare.”

Om King hade levt idag tror jag att han trots alla stora utmaningar som mänskligheten står inför ändå skulle varit glad över att se hur ickevåldskampen har spridit sig över jordklotet. De senaste 30 åren har vår värld upplevt mängder av framgångsrika ickevåldrevolutioner, till exempel i Polen 1980, Bolivia 1982, Uruguay 1985, Filippinerna 1986, Östtyskland 1989, Serbien 2000 och Madagaskar 2002. Nu senast har vi sett folket i Tunisien resa sig genom massmobilisering mot den diktatoriska ledningen. Jag tror att han hade fortsatt att lyfta fram enskilda människors stora möjlighet att göra

skillnad. Att ickevåld handlar om att inse att var och ens insats är oerhört betydelsefull.

Vad skulle du vilja att folk sa om dig vid din begravning?

I en predikan kallad The drum major instinct talade han om vad någon skulle säga på hans begravning. ”Jag skulle vilja att någon sa på den dagen att Martin Luther försökte att älska någon. Jag skulle vilja att någon sa på den dagen att jag försökte ha rätt när det gällde krigsfrågan. Jag skulle vilja att någon sa på den dagen att jag försökte att älska och tjäna mänskligheten.”

Men det viktiga är egentligen inte vad King skulle ha gjort om han hade levt idag. Det viktiga är vad vi gör nu! Har du funderat över vad du vill att människor skulle se säga på din begravning? Vad skulle du vilja ha åstadkommit när du står i livets slutskede? Kanske vi inte kan bli en Martin Luther King, men jag tror att vi kan göra så mycket mer än vi faktiskt tror.

Så vad är det hos dig som kommer att väcka eller fördjupa ditt engagemang? Kommer det kanske att vara bilder på barn i krig som det var för King? Kommer det att vara artiklar om klimathotet som det var för Jonas? Kanske en aktion som Annika gjorde mot kärnvapen i England som utmanar dina idéer kring rätt och fel? Jag vet inte vad det kommer att bli för just dig och vilken fråga du kommer att börja brinna för, men jag hoppas att allt fler människor ska öppna sina hjärtan för andra. Jag hoppas också att du och jag kan mötas i någon fredsmanifestation eller kanske vid något gemensamt informationsbord någonstans ute på Sveriges gator!

Martin Smedjeback

Helga Henschen

Martin Smedjeback framför Martin Luther Kings hem i USA.

Pelle Strindlund, Annika Spalde och Martin Smedjeback vid sitt ickevåldskollektiv.

Skinner
för fred

Brevet till farmor...

Maria Bergom Larsson skriver från Israel och Palestina där hon befinner sig som Ekumenisk följeslagare på uppdrag av Sveriges Kristna Råd och Kyrkornas Världsråd.

Kära Farmor,

Du kommer säkert ihåg hur entusiastiskt vi pratade om Israel under Sexdagarskriget 1967. Du var så orolig att detta skulle innebära slutet för Israel. Du kom ju från en judisk släkt som visserligen var assimilerad men ändå var den judiska tillhörigheten på något sätt självklar i fa-miljen. Inte förrän mina elever i skolan hittade mitt namn på en antisemitisk webbsida förstod jag vad den kunde innebära. Själv såg jag i mitt inre hur kibbuzernas, socialismens och den blommande öknens Israel nu var hotat av de samlade arabstaterna. Jag tror det var så schablonartat många från min generation såg på Israel - okunniga om historien som vi var. Du var ju ganska gammal och för dig var det tillräckligt att stötta den judiska församlingen med ekonomiska bidrag, men jag hade fantasier om att jag skulle resa dit och lägga mig i skyttegravarna tillsammans med de israeliska soldaterna. Hur naivt var det inte!

Nu har jag förverkligat en annan dröm, att få resa till Israel och se hur verkligheten ser ut bakom de stora demokratiska visionerna från några av sionismens utopister.

Och jag kan lova att verkligheten ser sorgligt annorlunda ut. För ett par veckor sedan reste jag som ekumenisk följeslagare i Kyrkornas Världsråds regi till norra Västbanken, en liten by som heter Jayyous. Här ska jag tillsammans med tre andra följeslagare från olika länder leva och arbeta i tre månader. Vårt huvudsakliga arbete är att utgöra en internationell närvaro vid jordbruksgrindar och vägspärrar för att rapportera vad vi ser och visa solidariet med dem som drabbats av Israels ockupation sedan 1967. Vi har bara mött vänlighet och varma leenden från palestinierna, jag tror inte att de är vana vid att omvärlden intresserar sig för hur de har det. Som svensk förstår jag plötsligt hur skyddat jag har levat. Här råder stor fattigdom och mycket övervåld. Varför blir ockupationens vardagliga förtryck så litet belyst hemma?

Vi plockade oliver häromdagen på andra sidan muren tillsammans med en grupp israeler. Jag frågade en av dem varför hon var där. Hon sade: - Vad ska jag säga till mina barn när dom i framtiden frågar: "Vad gjorde du under kriget, mamma?" Nu kan jag åtminstone säga att jag hjälpte till med olivskörden - kanske för att döva mitt dåliga samvete! Jag minns att jag ställde samma fråga till dig när jag var liten. Sverige klarade sig ju undan vårt krig, jag minns att du och farfar tog emot flyktingar från Norge. Så du vet vad en ockupation kan innebära. Här händer mycket liknande saker på Västbanken. Naturliga räder av militären, unga män som förs bort i mörkret, rörelserestriktioner, vapen och taggråd. Rädsla!

"This is occupation", är ett uttryck jag hör dagligen. När kön av bönder, åsnor, kärror och traktorer är evigt lång och väntan för att komma igenom muren till deras olivodlingar på andra sidan aldrig tycks ta slut. När killarna som kommer på cykel får veta att de själva får passera men inte cykeln, som i går vid Falamyagrinden. Nästa dag hade reglerna ändrats så oförutsägbarheten är en del av systemet. "This is occupation" när små barn måste ha egna tillstånd för att passera eller vara registrerade på föräldrarna. Här blir små barn avvisade medan föräldrarna får passera.

I morse vid den norra grinden blev en småbarnsmamma med bebis i famnen avvisad. Bebisen hade inget passerkort. Jag såg henne sitta gråtande på vägen tillbaka. Så många tårar i onödan!

"This is occupation", när Jayyous invånare, som nu den senaste natten, väcks upp klockan två av militären. Anledningen var att de sökte några tonåringar som kastat sten på muren. Samtidigt lyckas armen se till att invånarna går i ständig rädsla för vad som kan hända.

I går åkte vi genom den lilla palestinska byn Farata. Här var allt uppståndelse, den israeliska armen var förstörd där, likaså den palestinska polisen. Det som orsakade de upprörda känslorna var att bosättare från den närliggande bosättningen Kedumim hade kommit ner till olivlundarna, där bönderna just nu i oktober skördar sina oliver, utrustade med vapen och tändstickor. Bosättarna hade tänt eld på en lång rad gamla olivträd. Hur ska en fredlig samlevnad någonsin bli möjlig när sådant händer samtidigt som bosättarrörelsen uppmuntras av statsmakten? Bosättningarna, som enligt folkrätten är olagliga, är subventionerade genom låga räntor, billiga daghemsavgifter och andra åtgärder för att uppmuntra inflyttning. Det har lett till en tillväxt med sex procent om året av bosättarrörelsen som nu omfattar en halv miljon israeler och utgör en väldig politisk påtryckningsgrupp med utrikesminister Avigdor Lieberman som härförare. Han bor själv på bosättningen Nokdim utanför Bethlehem.

Kära Farmor, det här brevet var ju ingen uppmuntrande läsning. Jag ser för mig att du ser mycket sorgsen ut när du läst färdigt. I Jerusalem mötte jag en av följeslagarna som var kväkare, hon sade: "Det är när natten är som mörkast som stjärnorna syns bäst."

Din Maria

Duschmysteriet

*The UN General Assembly
"Reaffirms the inalienable rights of
the Palestinian people in the
Occupied Palestinian Territory ...
over their natural resources, in-
cluding land and water"
UN General Assembly Resolution
62/81 (2008)*

I dag ska jag duscha. Så här ser proceduren ut. Jag står i duschen. Efter som vi inte vill slösa med vattnet spolrar vi inte i toaletten. Istället spar vi duschvattnet och använder det till toaletten. Därför duschar jag i en liten grön plastbalja. När jag duschat färdigt håller jag över duschvattnet till en hink. I hinken samlar vi allt vatten från duschen.

Nu tänker jag tvätta håret. Sagt och gjort. Det tar några minuter innan varmvattenberedaren slår på och värmer upp vattnet. Därför kommer bara några strilar kallt vatten. Jag tvålår in håret med shampo medan duschen är avstängd. Slår så på duschen igen för attskölja håret rent. Den vanliga proceduren - Ingenting händer. Ingenting. Det kommer inte en droppe! Så kan vattenbristen i Jayyous kännas på huden. För den som ska stanna i tre månader går det att leva med det. Det händer inte varje dag. Men hur känns det att leva så dag ut och dag in, ett helt liv? Och samtidigt veta att problemen beror på Israels ockupation!

Höstregnen har kommit sent i år, sommarens torra har fortsatt in i de cember. De flesta i Jayyous är beroende av sin cistern som ligger nergrävd på gården. Vattnet samlas på taket och leds ner genom en slang till cisternen.

Jayyous har sex brunnar varav en inte längre fungerar. Men de ligger alla på andra sidan muren vilket betyder att de inte är tillgängliga. På Jayyous egen sida ligger bara en. Israel har installerat vattenmätare på brunnarna som används för bevattning och bönderna tilldelas bara en viss mängd var. Överskrider de den får de böta. För dem är vattenbrist en ekonomisk katastrof.

Jayyous har lovats en pipeline från brunnarna på andra sidan muren upp till byn. Finansiering av denna är sedan 2008 ordnad, det enda som fattas är en underskrift av Israels

administrativa organisation DCO. Efter två år har ingenting hänt medan den pipeline som syns på bilden under muren rostar sönder.

Eftersom muren gör det omöjligt för Jayyous hushåll att hämta vatten från sina egna brunnar köper de sitt vatten från grannbyn Azzun. En dyr lösning för Jayyous.

Men Azzun har sina egna vattenproblem. Azzuns vatten hotar att förorenas av en stor sopstation från bosättningen Zufin som man befärdar innehåller miljögifter. Vattnet har tidvis haft en obehaglig smak och därför lämnats för provtagning. Provresultatet har visat att vattnet förorenats av avloppsvatten från bosättningen men inga miljögifter.

Genom ett beslut av Israels Högsta domstol i september 2009 har Jayyous nu fått tillgång till två av sina sex brunnar på andra sidan muren. En av dem är den som numera sinat. Den israeliska armén tog 1967 kontrollen över palestiniernas vattentillgångar på det ockuperade området.

Det har lett till att vattnet är extremt ojämnt fördelat mellan Israel och Västbanken. Totalt använder Israel 80 procent av den största grunvattnen på Västbanken medan palestinierna endast 15 procent. Den största vattenådern går på västra Västbanken där de stora bosättningarna ligger och där muren

skär djupt in i palestiniernas land, långt bort från den Gröna linjen, den internationellt erkända gränsen.

Sedan 1967 har inte ett enda tillstånd beviljats palestinier att borra en ny brunn i den västra vattenådern, som är den rikaste.

Palestiniernas genomsnittliga konsumtion av vatten är 50 liter per person om dagen medan den motsvarande israeliska förbrukningen i genomsnitt är 280 liter. WHO räknar med att 100 liter är nödvändigt för att en utveckling ska vara möjlig. Vattenbristen i min dusch visar sig leda rakt in i ockupationens politiska ekonomi och Israels kontroll över vattentillgångarna på Västbanken.

Maria Bergom Larsson

Jag var i Israel och Palestina som ekumenisk följeslagare på uppdrag av Sveriges Kristna Råd och Kyrkornas Världsråd, genom det Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI). De synpunkter/reflektioner som uttrycks i artiklarna är personliga och delas inte nödvändigtvis av mina uppdragsgivare.

All överflyttning av den ockuperande maktens befolkning på ockuperat område är olagligt enligt folkrätten (Fjärde Geneve konventionen).

Vattencisternen på gården. Foto: Britt Hagen.

Idén till en kvinnodag kommer ursprungligen från USA där kvinnorna, speciellt inom textilindustrin, i början av 1900-talet hade börjat kämpa för bättre arbetsförhållanden. Man bildade fackföreningar, strejkade och ställde krav på kvinnlig rösträtt. Arbete, bröd och fred har varit de centrala kraven på Internationella kvinnodagen i över 100 år men det var främst kravet på rösträtt för kvinnor som var upprinnelsen till att dagen nu manifesteras över stora delar av världen.

Monica Lilja sjöng kvinnoånger från 70-talet.

På den internationella socialistiska kvinnokonferensen i Köpenhamn 1910 föreslog Clara Zetkin att man skulle instifta en speciell kampdag för kvinnor. Varje år, i varje land, på samma dag skulle det firas en kvinnodag.

*Sara Mohammad
Glöm aldrig Pela och Fadime.*

Vid den andra internationella kvinnokonferensen i Moskva 1921 föreslog en bulgarisk delegat att den Internationella Kvinnodagen alltid skulle infalla den 8 mars .

1977 förvandlades Arbetarkvinnornas Internationella dag till en av FN sanktionerad kvinnodag. Då vaknade intresset för denna historiska dag även bland dem som tidigare inte känt sig berörda.

Ur Gunnel Atlestams skrift 1996

I Sverige fick kvinnor, efter många års kamp, rösträtt först 1921!

Många andra krav har nu tillkommit - krav på ett omedelbart stopp för alla former av våld mot kvinnor och barn - krav på att kvinnofridslagen skall respekteras i alla avseenden och gälla alla kvinnor- att tvångsaktenskap och arrangerade äktenskap skall förbjudas - att kontrollen över kvinnors sexualitet upphör - att man slutar se mellan fingrarna när det gäller hedersrelaterat våld och slutar att skam- och skuldbelägga sexualiteten som är en naturlig del av våra liv även kvinnors.

Även om man - efter hundra års kamp i vårt land - fått en lagstiftning för kvinnofrid - en lag som förbjuder misshandel och våld mot kvinnor och barn - lag mot barnaga och lag om jämställdhet. Lagar som genomdrivits

efter många års envis kvinnokamp - så återstår mycket att göra. Lagarna måste också efterföljas!"

Under senare år har ett flertal FN-resolutioner tillkommit - Resolution 1325 som antogs 2000 - "som uppmanar FN:s medlemsstater att se till att kvinnor i ökad utsträckning deltar på alla beslutsnivåer för förebyggande hantering och lösning av konflikter" Därefter har 1325 följts upp av resolutionerna 1820, 1888 och 1889 som alla fördömer olika former av våld mot kvinnor i både freds och krigssituationer - och nu senast - resolution 1960 som deklarerar att de som använder våld mot kvinnor i konflikter - en mycket vanligt krigsstrategi - skall dömas för krigsbrott. Detta gäller naturligtvis även i det civila samhället.

Det är bra att man äntligen sätter kvinnors situation i fokus men det räcker inte - alla dessa lagar och resolutioner är bra - men det räcker inte - de måste också efterföljas!

Kvinnornas kamp måste fortsätta mot allt som begränsar kvinnors liv och rörelsefrihet och kvinnors rätt till ett eget liv - mot hedersmord - misshandel - könsstympning - tvångsaktenskap och våld mot kvinnor som en accepterad krigsstrategi - kampen måste fortsätta!

Länge leve Internationella Kvinnodagen!

*Bibbi Steinertz.
Foto: Anders Henrikson.*

Kampanjen "I Gandhis fotspår" Fredsmarschen med buss

Från
Malmö till Luleå
18 – 31 juli 2011

Fredsmarschen sammanstrålar med det internationella krigsmotståndets aktionsläger i Luleå. Norrbotten, Europas största kommersiella krigs övningsbas Neat, North european aerospace testrange, är ett område på 24000 kvadratkilometer där Nato, USA och många andra övar krig, i form av bombfällning och för att utveckla förarlösa bombplan och annan krigsmateriel.

Länstraditionella svagheter som kyla, mörker och att det är glest bebott ses som en tillväxtfaktor och tillgång för länets utveckling.

Därför välkomnas övningarna av politiker, affärsmän och hotellägare. FMV, Försvarets materielverk är den ansvariga myndigheten för de militära övningsområdena och hemlighetsmakeriet är en del av paketet som ingår i hyravtalet.

Fredsmarschen heter "I Gandhis fotspår" och pågår mellan den 18-31 juli. Även du kan delta! Se länk nedan.

I Gandhis fotspår ska vi stoppa förberedelserna för krig.

Vi marscherar för:
**-att Sverige ska förbli
alliansfritt**
-Nato ut ur Norrbotten
-för en kärnvapenfri värld

I Gandhis fotspår ska världen bli kärnvapenfri. Du kan förhindra ett kärnvapenkrig!

Det är dags för en bindande konvention mot kärnvapen, liknande dem som finns mot kemiska och biologiska vapen, minor och klusterbomber. Därför stödjer vi Sveriges beslutsfattare, som är viktiga förespråkare för kärnvapennedrustning och driver en aktiv antikärnvapen-

diplomati i FN. Sverige ingår tillsammans med Brasilien, Egypten, Irland, Mexico, Nya Zeeland, Slovenien och Sydafrika i NAC,

"New Agenda Coalition" med uppgift att driva på den nedrustning kärnvapenländerna utlovat.

Besök också:
<http://laromkarnvapen.slmk.org>

protestera
manifestera
semestra
uppträda
donera

organisera: logi
mat
appell
bokcafé
bussresa
tågresa

www.folkforfred.se
e-post: info@folkforfred.se
mobil: 0736 22 15 72

*kvinnor
för fred*

Måndagsspatsergång i Koblenz

Ilona Riesz från KFF, Kiruna deltog i en måndagspromenad i Koblenz.

Kärnkraft - Nej Tack!
Vattenfall – Nej Tack!
Brunshyttel-Krämmel
-Biblis Nej Tack!

Vår demonstration hade ett mycket viktigare budskap än att bara stänga trasiga kärnkraftverk. Det börjar med uranbrytningen, över anrikningen för kärnkraft till DU-vapen, som görs av det anrikade uranet från kraftverken.

- Utan kraftverk inga atombomber!

Till och med här i Hansryde –Bir-

kenfeld bröt man uran och lagrade det. Där är cancerförekomsten extremt hög och bara genom ett medborgarinitiativ fick man stopp på uranbrytningen. I stället prospekterar man nu 2 000 kilometer längre norrut i Sverige - Åre/Östersund, där för några år sedan WM i skidåkning ägde rum i "Europas sista vild mark". Där vill man utvinna 150 g uran ur 2 ton berg.

För att då 150 gram uran efterlämnar man alltså nästan 2 000 kilo strålände avfall. Dessutom strålände slamsjöar -Tailings.

Denna planerade brytning skall fortsätta 1000 km längre norrut utmed Inlandsbanan till finska gränsen.

Svenska regeringen, som står helt under Natos inflytande - fast de inte är med i Nato- är jättebegejstrade - ty Sverige äger 65% av Vattenfall (alltså 3 trasiga kärnkraftsverk i Tyskland) och en "bombdräm" i Norra Sverige där Nato under arktiska förhållanden kan öva med alla vapenslag, bl a självflygande drönare som för DU-vapen.

De har använts med framgång i Afghanistan och Irak och är mycket fruktade av civilbefolkningen. DU-vapen är giftiga, DU-vapen har ultrafina partiklar som över lungans kapillärer tränger in i blodet och orsakar många sjukdomar.

DU-vapen och atomvapen är en bra lösning på slutförvarsproblematiken. Med deras "hjälp" behöver man inget slutförvar - inget Gorleben.

När man förlänger användningen av de gamla trasiga kärnkraftverken blir det mer uranbrytning, mer fara för människorna, mer vapen och mer krig. Det är ingen lösning!

Låt oss bygga upp kommunikation och äntligen prata med varandra och inte leva mot varandra.

Kärnkraft – Nej Tack!
Kärnkraftsverk – Nej Tack!
Du-vapen – Nej Tack!
Atombomber – Nej Tack!

Ilona Riesz
Tal på en måndagspromenad

Få koll på världen

Miljömagasinet

Alternativet i svensk press

- ☞ Miljömagasinet bevakar miljö, politik, sociala frågor, mänskliga rättigheter, kultur och livsstilsfrågor sedan 1982.
- ☞ Miljömagasinet kommer ut varje fredag med nyheter, reportage, kåserier och debatt.
- ☞ Miljömagasinet är en politiskt, religiöst och fackligt oberoende tidning som verkar för en socialt och ekologiskt uthållig värld.
- ☞ Miljömagasinet visar på alternativ och skriver om människor som vill förändra världen - och de skriver för oss.

Prova 25 nummer
för bara 175 kr!

(ord.pris 290 kr)

Sätt in beloppet på plusgiro 24 27-3 och uppge "Balder" samt namn, adress och telefon. Eller kontakta oss: 08-640 82 80, prenumeration@miljomagasinet.se

Besök vår hemsida www.miljomagasinet.se med ett urval av våra artiklar.

Vad skapar fundamentalism?

Varför är människor "fundamentalister"? De ser inte sig själva på det sättet. Det är en etikett som vi ger åt andra, de som vi fundamentalt är oense med.

Fundamentalismen finns i våra hjärtan - i alla våra hjärtan. Först när vi medger det kan vi börja ta itu med det.

Vi bär alla spår av de Sade, Djingis Khan eller Hitler inom oss. Och även en gnutta av Mohammed, Sokrates eller Avalokiteshvara. De representerar bara ytterligheterna i vår mänsklighet. Om vi fördömer någon som ond, fördömer vi delvis oss själva.

De människor som ofta fördömer en fundamentalistisk grupp är de som en gång själva var medlemmar, men nu sluppet ur "klorna". Men vad fick dem att gå med från första början? Inte vrede eller hat, utan en längtan efter kärlek, hän- givenhet och sökandet efter en bättre och mer meningsfull värld. "De hjärntvättade mig", brukar f.d. medlemmar ibland säga. "Jag uppmanades att lita på ledaren utan några frågor." Budskapet är: Nu när jag lämnat allt detta bakom mig är jag räddad, men gruppen som jag var en del av är fördömd.

Men varje grupp människor är en hel bunt "jag". Fundamentalism är inte någonting främmande "därute". Det är något som kan välla fram inom var och en av oss, eftersom det är resultatet av mycket mänskliga känslor - tilltro och rädsla.

Fundamentalism har sin ständiga grogrund i en känsla av att vara negligerad och föraktad. Det är ofta ett stridsrop från människor som är utnötta av årtal av förtryck. Vi måste undersöka hur vi bidragit i den processen. De som ser faror överallt, de som känner sig attackerade från alla sidor. För att försvara sig själva tar de sin tillflykt till allt från slagord till slakt.

Varje gång jag läser en alarmerande tidningsartikel om fundamentalism försöker jag besvara fyra frågor:

1. Vem stämplar vem som fundamentalist, och varför?
2. Betraktas jag som en fundamentalist av dem som jag benämner som sådana?
3. Hur ska jag hantera mina attityder - ska jag nöja mig med att fördöma och bli ännu mer paranoid, eller öppna mig och försöka kommunicera?
4. Hur kommer det sig att "fundamentalism" alstrar en så fundamental reaktion inom mig själv?

Delar av andras "fundamentalism" är i själva verket en spegling, en förvrängd reflektion av våra egna åsikter. Kompromisser är nödvändiga. Kristna måste vara beredda att kompromissa, likaväl som miljöaktivister, muslimer eller FBI. Fundamentalism är en vädjan som måste lyssnas till, inte ett ont som måste förstöras.

- Vad gör jag åt utarmningen av palestinska familjer?
- Vad gör jag åt nedsmutsningen av vår planet?
- Vad gör jag åt våldet på TV eller brottsligheten på gatan?

"Fundamentalister" är visionärer som känner sin vision hotad. Vi behöver tala om våra visioner, kompromissa och befria oss från vår rädsla. Och med medkänsla i våra hjärtan mötas.

Tenzin Sherab

Tenzin Sharab är frilansförfattare för tidskriften "Turning Wheel" <http://www.bpf.org/turning-wheel-magazine> utgiven av Buddhist Peace Fellowship, <http://www.bpf.org>

Ship to Gaza

Under några veckor under försommaren 2010 upptog *Ship to Gaza* hela världspressens uppmärksamhet. På morgonen den 31 maj 2010 överfölls fartygen på internationellt vatten av israeliska kommandosoldater, som dödade nio passagerare och skadade runt ett trettiotal.

Hela idén med Ship to Gaza började med samtal över cafébord och bottnade i de starka känslor många kände inför det grova övervåld som Israel använde mot Gazaborna under kriget i januari 2009.

I det dödades 13 israeler och 1417 Gazabor, varav 926 av dem räknas till civila, enligt Palestinian Centre for Human Rights. Bland de dödade palestinierna var fler än 300 barn. Kriget öppnade ögonen för många runt om i världen för den fängelselika och oerhört svåra situation som Gazabor, men även palestinier i stort, lever under. En månad efter krigsslutet, den åttonde februari 2009, bildades Ship to Gaza vid ett sprängfyllt möte i Stockholm. Över tid har aktivister, akademiker och fredsivrare arbetat med att sprida PR och opinion kring frågorna. Man samlade in pengar, stod med bössor och bland annat genomfördes en lyckad gala på Södra teatern i Stockholm.

Boken Ship to Gaza är en berättelse om hur det civila samhället kan mobilisera sig och göra storverk i fredens och solidaritetens tjänst.

Hur man lyckats skapa ett internationellt nätverk för att göra en ny Exodus.

Boken handlar om en resa som har sitt ursprung i både lokalt och globalt fredsarbete.

Ship to Gaza är både inspirerade och engagerande och förenar personliga berättelser, med fakta kring hur folket i Gaza lever, folk- rätt och solidaritetsarbete.

Men främst handlar boken om solidaritet med det palestinska folkets långa kamp för frihet och rättvisa

Anne Casparsson

Fredsorganisationer har en angelägen funktion

Under ett långt liv har man naturligtvis träffat en del människor, som har fått sina liv präglade av andra världskriget. Och det finns även minnen som är förknippade med första världskriget.

Sommaren 1938 var jag (som tonåring) i England under några veckor. En dag såg jag, i centrala London, en parad av krigsinvalider från första världskriget. Kanske var det en fredsdemonstration eller en manifestation för bättre levnadsvillkor för invaliderna. I paraderna fanns många män i rullstolar och många män med träben eller med ena armen amputerad. Några av de männen levde väl sedan under ännu många år med sin invaliditet.

På ett astronommöte på 1950-talet träffade jag några tyska astronomer. Vid en supé, en kväll, satt en av dem bredvid mig och efter några klunkar vin berättade han för mig att han inte fick använda det bästa teleskopet vid sitt laboratorium, efter som han under andra världskriget hade varit SS-officer. Det kan antagligen inte ha varit någon trivsamt atmosfär vid det observatoriet. Och på många andra arbetsplatser fanns det nog länge liknande motsättningar mellan personer med olika bakgrund. En olustig följd av andra världskriget.

I slutet av 1950-talet träffade jag en tysk, vars far varit officer och hade tillhört ockupationstrupperna i Danmark under andra världskriget. Fadern, som naturligtvis inte hade kunnat vägra att tjänstgöra i ett ockuperat land, hade haft sin familj med sig i Danmark. Den man jag träffade hade då varit tonåring. Det måste ha varit en mycket obehaglig situation att växa upp och tillhöra en hatad ockupationsmakt. Sådana familjer drabbades verkligen också av kriget.

Det finns naturligtvis en enorm mängd andra exempel på människor, som på olika sätt, drabbades av världskriget och av andra krig och konflikter.

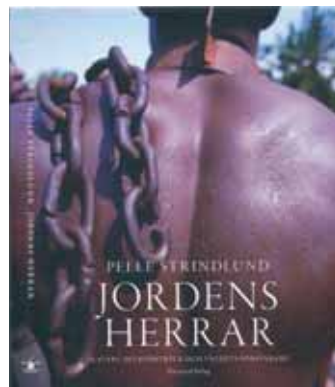
För fem år sedan informerade Human Security Report – efter oberoende forskning i samarbete med olika forskningsinstitut i olika länder – att antalet väpnade konflikter i världen hade sjunkit med 40 procent efter kalla krigets slut.

Fredsbevarande operationer av FN och andra har löst eller mildrat en del konflikter. FN har genomfört cirka 60 fredsbevarande operationer sedan slutet av andra världskriget.

Men ännu pågår ständigt många krig. Fredsorganisationer i olika länder har fortfarande en mycket angelägen funktion.

Thorild Dahlgren
KFF Gävle

Människans, djurens och livets värde

Bokens titel:
Jordens herrar
Författare:
Pelle Strindlund
Förlag:
Karneval Förlag

Pelle Strindlund är ickevålds-utövare i freds- och djurrättsrörelsen. Han har arbetat med fattiga i Texas, levt bland ursprungsbefolkningen i Guatemala, gjort fredskampanjer mot brittiska kärnvapen, kampanjat mot svensk vapenexport samt eskorterat utsatta palestinska flickor till och från deras skola. Från svenska djurfabriker har han räddat burhönor och fört dem till nya hem på landet. Han är medförfattare till flera böcker om etik, -livsåskådning och radikal politik.

Under lång tid betraktades förslavandet av andra människor som någonting självklart. Tänkare, forskare och politiker hävdade att slaveriet var nödvändigt, moraliskt riktigt och av Gud inrättat. Slavhandeln ansågs skapa arbetstillfällen och leda till att de infångade fick ett bättre liv. De få som i början protesterade avfärdades som okunniga, fanatiska, känslolösa med mera.

Numera är vår syn på slaveri helt annorlunda. Det är lätt för oss att på 200 års avstånd se ihålligheten i de forna argumenten till dess försvar. Men finns det i dag andra former av förtryck, för vilka vi är lika blinda som den gamla tidens slaverianhängare var för slaveriet?

Ja, det gör det, menar Pelle Strindlund. Den uppenbara parallellen är exploateringen av djur. I Jordens herrar jämför han argumenten för slaveriet på 1700- och 1800-talen med dem för -dagens djurförtryck. Han visar på omfattande och djupgående likheter: i hur slaverna och djuren hanteras, hur förtrycket av de båda grupperna legitimeras och hur de som kritiserar exploateringen bekämpas. De slående parallellerna konfronterar oss på ett påtagligt sätt med frågan om de moraliska grunderna för utnyttjandet av andra levande varelser.

Människans förslavande av andra människor uppkom samtidigt med den mänskliga civilisationen. Ofriheten fortlevde och frodades ända in på 1800-talet, men var inte en odölig samhällsordning. Den avskaffades. Detta är något som alla de som är otillfredsställda med människans tyranni över andra arter kan ta fasta på.

Thomas Dalig

Ursprungligen publicerad i Miljömagasinet

SAMLA

Kvinnor För Freds styrgrupp

GÖTEBORG

Karin Jonegård, Lars Siggegården, Utby
542 93 Mariestad, 07362-1 36 18, karinjonegard@ hotmail.com
Gudrun Tiberg, Silvermyntsg. 9, 414 79 Göteborg
070-762 67 01, gudrun.tiberg@gmail.se
Awaz Daleni, Smaragdsg.24, 421 49 Va Frölunda,
031/714 67 06, awazdaleni80@yahoo.se

HALMSTAD/LAHOLM

Susanne Gerstenberg, Smedjegatan 3, 312 30 Laholm
0430/129 30, susanne.gerstenberg@telia.com
Lena Angviken, Ringviken 17, 312 31 Laholm

HUDIKSVALL/SUNDSVALL

Inger Holmlund, Hamnvägen 32, 820 76 Jättedal
0652/161 70, holmlundinger@hotmail.com

HÖGANÄS

Maria Hagberg, Hultabogatan 20, 263 38 Höganäs
0733/48 44 00, maria.hagberg@swipnet.se

KIRUNA

Gun-Britt Mäkitalo, Lars Janssons gatan 14, 9tr
98131 Kiruna, 0980/61 386, gbmakitalo@gmail.com
Edla Lanto, Borraregatan 18. 981 32 Kiruna

KUNGSÖR/EKILSTUNA

Eva Wilks, Aspensten, 736 91 Kungsör
0227-210 64, 070/605 36 55, eva.wilks@swipnet.se
Anne Allard, Stora Lida Byggtäppan, 736 91 Kungsör
allardanne@hotmail.com

STOCKHOLM

Kit Larsen Hughes, Personnevägen 55, 129 35 Hägersten
08/646 63 29, 070/403 89 09
Lena Steinholtz Ekecrantz, Folkungag. 118-120,
116 30 Stockholm, 08/641 0999 lenasteinholtz@gmail.com
Åsa Widén, Wargentinsgatan 5 D, 112 29 Stockholm

UPPSALA

Astrid Möller, Faringe-Bärby, Johannelund
740 10 Almunge, 0174/210 57, amjohannelund@hotmail.com
Clary Hofring, Getramsvägen 1, 743 40 Storvreta
018/ 36 64 76, viska60@spray.se

NÄSTA SAMLA
16/4 2011

KONTAKTKVINNOR

Alingsås: Cahtarina Stenberg, Åsgatan 1
441 51 Alingsås, 0322/637469

Enköping: Marianne Kekonius, Nederby Vallby,
745 98 Enköping, 0171/81333
marianne.kekonius@lul.se

Göteborg: Gun Holmertz, Fjällkåpan 6,
42 449 Angered, 031/330861

Halmstad/Laholm: Agneta Eriksson,
Gaggegatan 17 302 41 Halmstad, 035/129150
eriksson.035129150@telia.com

Kiruna: Eva Jonsson, Åkaregatan 8 A
98132 Kiruna, 0980/19 403.
Finnigatan 4, 98 331 Kiruna

Linköping: Barbro Linderoth, Enskiftesgatan 128
583 34 Linköping, 013/88 107
linderoth.barbro@telia.com

Lund: Ninna Widstrand, Ö. Vallgatan 57
223 61 Lund, 046/152291,
ninna.widstrand@swipnet.se

Ludvika: Elise Kulla, Östra Storgatan 16 A,
771 50 Ludvika, 0240/16229

Lysekil: Inger Sterneskog, Ga Strandg. 41 B
Lgh 16, 453 31 Lysekil, 0523/16020

Stockholm: Lena Palmstierna, Landåvägen 10,
131 49 Nacka, 08/7185372

Sundsvall: Hjärdis Johansson, Faktorigatan 6,
853 56 Sundsvall

Uppsala: Kersti Ertem, Ewa Lagerwalls väg 28,
756 43 Uppsala, kersti.ertem@bredband.net

Vänersborg: Anna-Bodil Bengtsson, Kronog.25 B,
462 30 Vänersborg, 0521/19436

Värnamo: Inger Peterson, Slottsvägen 8,
331 00 Värnamo, 0370/16738

Östersund: Eivor Nordman, Na Strandv. 19,
832 41 Frösön, 063/12 88 57

Medlemsavgifter 2011

Årsavgift Riks 170 kr, Pg 439 12 25 -2
Stödmedlem 100/år, stud + fam.medl 50kr/år
Stockholm + 70 kr = 240 kr Pg 87 36 27-4
Uppsala + 80 kr = 250 kr Pg 55 41 16-4

Glöm inte att ange avsändare

*Kvinnor
för fred*

RIKSÅRSMÖTE 2011

Söndagen den 17 april

kl 11.00 - 16.00

ABF, Per-Albin rummet
Sveavägen 41, Stockholm

Program

- 11.00 Årsmötesförhandlingar
- 13.30 Paus, Kaffe/te smörgåsar
- 14.00 Filmen "Krigens Børn" av Eva Arnvig
Samtal mellan Eva Arnvig, journalist, psykolog,
tidigare informationschef på UNDP, Köpenhamn/Geneve
och Anders Danielsson skribent, aktivist

*Kvinnor
för fred*